

Nr 1.

Ankom till riksdagens kansli den 23 maj 1919 kl. 2 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående åtgärder för utvidgning och förbättring av Grytans artilleriskjutfält.

I en till riksdagen den 7 mars 1919 avlåten, till jordbruksutskottets förberedande behandling hänvisad proposition, nr 331, har Kungl. Maj:t, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över lantförsvarsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva,

dels att de å ömse sidor av Grytans artilleriskjutfält i Brunflo socken av Jämtlands län belägna skiften kronopark må enligt i statsrådsprotokollet angivna grunder upplåtas till lantförsvaret för att användas såsom artilleriskjutfält;

dels att av det kronan tillhöriga förra landskamrerarbostället Storgrytan i ovannämnda socken vissa delar, vilka icke äro för artilleriets övningar erforderliga, må överlåtas till Brunflo kommun, mot det att kommunen förvärvar och till kronan överlåter hemmanet Lill-Grytan i samma socken ävensom kontant erlägger ett belopp, motsvarande skillnaden i det av en enligt lagen om skiljemän tillsatt värderingsnämnd båda bytesföremålen åsatta värde;

dels ock att sistnämnda belopp jämte de medel, som kunna komma att inflyta till följd av de för skjutfältets utvidgning nödvändiga röjningar, må disponeras för inköp av mark för måluppställningsplatser ävensom för vidtagande av erforderliga förbättringar av säkerhetsanordningar m. m. å skjutfältet samt av förläggningsförhållandena inom det å fältet belägna etablissemanget.

Efter överenskommelse mellan stats- och jordbruksutskotten har Kungl. Maj:ts förevarande proposition hänskjutits till behandling av sammansatt stats- och jordbruksutskott.

Beträffande utredningen i ärendet hänvisas till statsrådsprotokollet.

Departementschefen har för egen del till statsrådsprotokollet anfört följande:

»Genom den i ärendet verkställda utredningen synes vara till fullo ådagalagt, att det nuvarande artilleriskjutfältet i närheten av Östersund icke uppfyller de fordringar, som med hänsyn till artilleriteknikens framsteg numera måste ställas på ett dylikt skjutfält. Då anläggandet av ett helt nytt artilleriskjutfält i trakten av Östersund skulle komma att medföra synnerligen betydande kostnader för statsverket och på den grund åtminstone icke för närvarande torde ifrågakomma, har, såsom av den lämnade redogörelsen framgår, undersökning genom sakkunniga verkställts rörande möjligheterna att genom utvidgning och förbättring av Grytans skjutfält nöjaktigt tillgodose behovet av skjutövningsterräng för den till Östersund förlagda delen av Norrlands artilleriregemente. För sådant ändamål har av de sakkunniga föreslagits, dels att de å ömse sidor om det nuvarande skjutfältet belägna, till Grytans kronopark hörande områdena måtte upplätas till lantförsvaret för att tilläggas skjutfältet, dels ock att kronan i samma syfte måtte förvärva äganderätten till hemmenet Lill-Grytan, varigenom skulle ernås en ytterligare utökning av skjutfältet på bredden samt erforderlig förlängning av detsamma i sydvästlig riktning.

Vad angår den förstnämnda av de åtgärder, som sålunda föreslagits, finner jag mig, under hänvisning till vad av vederbörande myndigheter i sådant hänseende anförts, böra tillstyrka en upplåtelse till lantförsvaret av ifrågavarande kronoparksområden i så måtto, att desamma må helt disponeras för artilleriets skjutövningar, samt att arméförvaltningens artilleridepartement må äga bestämmanderätt i fråga om avverkningar och andra åtgärder därå för militära ändamål, under det att skogens skötsel och vård, däri inbegripet icke blott kulturarbetens utförande utan även utstämplingar och virkesförsäljningar m. m., allt fortfarande må handhavas av domänstyrelsen. I enlighet med vad av vederbörande jägmästare föreslagits, bör skyldigheten att uppföra och underhålla hägnad mot den övriga delen av kronoparken bibehållas samt rätt till utfartsvägar för virke m. m. över hela skjutfältområdet förbehållas, i den mån skjutövningarna icke lägga hinder i vägen härför.

Förvärvet av ägorna till hemmanet Lill-Grytan skulle enligt de sakkunnigas förslag ske genom markbyte mellan kronan och Brunflo kommun på så sätt, att av den kronan tillhöriga egendomen Stor-Grytan vissa delar, vilka icke erfordras för militära behov, överlåtas till Brunflo kommun, mot det att kommunen förvärvar och till arméförvaltningens artilleridepartement överlämnar Lill-Grytan ävensom kontant erlägger

skillnaden mellan de genom skiljemannaförfarande fastställda värdena å bytesföremålen. Ifrågavarande kontanta medel jämte de belopp, som kunna komma att inflyta till följd av vissa för skjutfältets utvidgning nödvändiga röjningar, äro, på sätt av de sakkunnigas förslag närmare framgår, avsedda att disponeras dels för inköp av mark till måluppställningsplatser, dels ock för vidtagande av erforderliga förbättringar av säkerhetsanordningar m. m. samt av förlägningsförhållandena inom det å skjutfältet belägna etablissemang.

De sålunda föreslagna åtgärderna äro otvivelaktigt ägnade att i flera avseenden befrämja artilleriets skjutövningar å ifrågavarande skjutfält. Vid sådant förhållande och då enligt den av de sakkunniga verkställda kalkylen, vilken icke giver mig anledning till någon erinran, statsverket härigenom icke behöver vidkännas någon direkt utgift, anser jag mig böra tillstyrka vad de sakkunniga i förevarande hänseende hemställt.»

Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning, får hemställa,

Utskottet.

att förevarande proposition må av riksdagen bifallas.

Stockholm den 21 maj 1919.

På det sammansatta utskottets vägnar:

A. WACHTMEISTER.

Närvarande: För *statsutskottet*: Herrar Jönsson i Revinge, Widell, Hansson i Stockholm, Pålsson, Söderhielm och Nilsson i Malmö.
För *jordbruksutskottet*: Herrar greve Wachtmeister, Persson, Sävström, Johansson, J. B., Molin i Dombäcksmark och Ericsson i Arboga.

Reservation:

av herrar *Sävström*, *Ericsson* i Arboga och *Hansson* i Stockholm, vilka ansett, att utskottet bort avstyrka Kungl. Maj:ts proposition.